

راهنمای کاربردی سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات

تالیف:

مژدک نصوری

ویراستار:

محسن استوار

سرشناسه	: تصویری، مزدک، ۱۳۶۷
عنوان و نام پدیدآور	: راهنمای کاربردی سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات/ تالیف مزدک تصویری؛ ویراستار محسن استوار.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات قانون یار: موسسه انتشاراتی فرهیختگان قانون یار، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۲۶۷ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۷۳۵-۰
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: آزادی اطلاعات Freedom of information آزادی اطلاعات — ایران Freedom of information -- Iran
شناسه افزوده	: استوار، محسن، ۱۳۷۴، —، ویراستار
رده بندی کنگره	: ۳۲۵۵K
رده بندی دیویی	: ۰۸۵۳/۳۴۲
کتابشناسی ملی	: ۹۸۰۳۳۴۶
رکورد کتابشناسی	: فیپا

انتشارات قانون یار

راهنمای کاربردی سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات

تالیف: مزدک تصویری

ویراستار: محسن استوار

ناشر: قانون یار

ناشر همکار: موسسه انتشاراتی فرهیختگان قانون یار

چاپخانه و صحافی: قانون یار

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰ جلد

قیمت: ۲۷۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۷۳۵-۰

(تمامی حقوق مادی این کتاب محفوظ بوده و متعلق به بنیاد علمی قانون یار می باشد)

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، بنیاد علمی قانون یار ۵۲۶ و ۶۶۹۷۹۵۱۹

سفارش تلفنی محصولات (ارسال رایگان به سراسر کشور) ۲۵ و ۰۹۱۹۶۷۴۸۶۴۵-۰۹۱۰۰۶۳۶۰۰۲

فهرست مطالب

شماره صفحه

عنوان

۱۳	مقدمه مؤلف
۱۹	بخش اول: آشنایی با مفهوم شفافیت
۱۹	گفتار اول: تعریف لغوی و اصطلاحی شفافیت
۲۶	گفتار دوم: اصل شفافیت در قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران
۳۱	بخش دوم: آشنایی با سامانه شفافیت
۳۱	گفتار اول: دیباچه
۳۲	گفتار دوم: نتایج اجرایی شدن قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات
۳۳	گفتار سوم: نکات و کارکردهای اصلی سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات
۳۸	گفتار چهارم: راهنمای کاربردی سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات
۵۵	گفتار پنجم: مثال‌های کاربردی
۹۷	گفتار ششم: مثال‌های اضافی
۱۲۴	گفتار هفتم: آشنایی اجمالی با سامانه‌های مشابه
۱۳۳	بخش سوم: پیوست‌ها
۱۳۳	گفتار اول: قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات
۱۴۴	گفتار دوم: آیین‌نامه اجرایی قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات
۱۵۲	گفتار سوم: آیین‌نامه اجرایی ماده ۸ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات
۱۶۱	گفتار چهارم: آیین‌نامه موضوع تبصره یک ماده ۱۸ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات
۱۶۵	گفتار پنجم: شیوه‌نامه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات بنگاه‌های اقتصادی عمومی
۱۷۱	گفتار ششم: شیوه‌نامه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات تشکلهای مردم نهاد
۱۷۷	گفتار هفتم: شیوه‌نامه تشخیص و تفکیک اطلاعات تجاری از اطلاعات عمومی

گفتار هشتم: شیوه‌نامه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات مؤسسات خصوصی ارائه‌دهنده خدمات عمومی.....	۱۸۴
گفتار نهم: شیوه‌نامه رفع اختلاف در چگونگی ارائه اطلاعات.....	۱۹۰
گفتار دهم: شیوه‌نامه دسترسی آزاد به اسناد و مکاتبات اداری.....	۱۹۷
گفتار یازدهم: شیوه‌نامه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات مجوزهای دولتی و مجوزهای مؤسسات خصوصی ارائه‌دهنده خدمات عمومی.....	۲۰۴
گفتار دوازدهم: شیوه‌نامه تشخیص و تفکیک اطلاعات مربوط به حریم خصوصی و اطلاعات شخصی از اطلاعات عمومی (موضوع مواد ۱۴ و ۱۵ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات).....	۲۱۴
گفتار سیزدهم: شیوه‌نامه تشخیص و تفکیک اسرار دولتی از اطلاعات عمومی.....	۲۳۱
گفتار چهاردهم: شیوه‌نامه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات شهرداری‌ها و شوراهای شهر و روستا.....	۲۳۶
گفتار پانزدهم: شیوه‌نامه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات قراردادها.....	۲۴۶
گفتار شانزدهم: شیوه‌نامه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات متضمن حق و تکلیف برای مردم (موضوع تبصره ماده ۵ و ماده ۱۱ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات).....	۲۵۵
فهرست منابع.....	۲۶۵

مقدمه مؤلف

شفافیت، جریان فزاینده اطلاعات به موقع و قابل اعتماد اقتصادی، اجتماعی و سیاسی است؛ به گونه‌ای که کلیه ذی‌نفعان مرتبط بدان دسترسی داشته باشند. امروزه، شفاف‌سازی جایگاه مهمی در وضع مقررات و نظام‌های قانونگذاری پیدا کرده است و دولت‌ها تلاش دارند تا با طراحی نظام‌های شفاف‌سازی، فساد اداری و اقتصادی را به حداقل برسانند، حقوق شهروندان را محافظت کنند، مخاطرات سلامت و بهداشت عمومی را کاهش دهند و خدمات عمومی را بهبود بخشند. امروزه در بسیاری از کشورها، شفافیت برای تمامی شهروندان به‌عنوان یک حق شناخته شده است. در دهه‌های اخیر، کشورهای پیشرفته و در حال توسعه و سازمان‌های بین‌المللی، سعی کرده‌اند که از ابزار شفاف‌سازی برای افزایش پاسخگویی اداری و کاهش مخاطرات مالی استفاده کنند. قواعد و سیاست‌های شفاف‌سازی به‌عنوان برون‌داد فرآیندهای حقوقی و سیاسی به دلیل عارضاتی که ممکن است ایجاد کنند به‌طور اجتناب‌ناپذیری نیازمند نوعی توافق و پذیرش جمعی هستند. البته شفاف‌سازی به‌طور عام مورد احترام همگان است و اصولاً هیچ فرد و نهادی به مخالفت با آن برنمی‌خیزد، بلکه کاربردهای

انتشار اطلاعات و نحوه استفاده از آنها جزئی از فرهنگ شفافیت محسوب می‌شود، هدف این کتاب نیز آگاهی‌سازی و روشنگری در این زمینه است. لذا نگارنده در کتاب پیش‌رو، بیش از آنکه به طرح ابعاد علمی و انتزاعی اصل شفافیت بپردازد، به دنبال آن است که از طریق آموزش مباحث کاربردی و عینی، شهروندان ایرانی را با "سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات" آشنا سازد و از طریق آموزش اصول و آیین نگارش اداری و نحوه تعامل با بخش‌های مختلف این سامانه، در راستای توانمندسازی شهروندان گام بردارد. بنابراین، جهت سهولت مطالعه و رعایت نظم منطقی نوشتار، مطالب در سه بخش اصلی تقسیم‌بندی شده است. در بخش اول، به تعریف مفهوم شفافیت و بنیاد نظری آن پرداخته شده است. در بخش دوم، به آموزش کاربردی و گام به گام سامانه ملی انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات اختصاص یافته است. در واقع، در این بخش نحوه نامه‌نگاری اداری و ثبت درخواست و شکواییه و نیز چگونگی تکمیل بخش‌های مختلف سامانه بصورت مختصر و ساده ارائه گردیده است. در بخش سوم و نهای، مجموعه قوانین و مقررات مرتبط با حوزه شفافیت و دسترسی آزاد به اطلاعات جهت مطالعه و استفاده شهروندان آورده شده است.